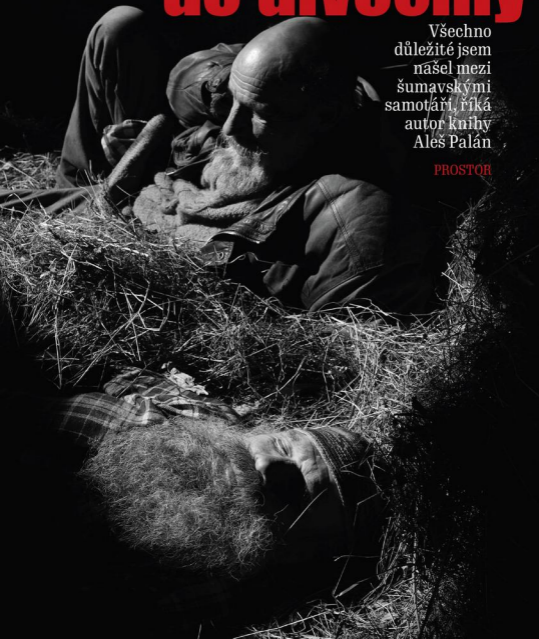

Aleš Palán
foto Jan Šibík

Návrat do divočiny

Všechno
důležité jsem
našel mezi
šumavskými
samotáři, říká
autor knihy
Aleš Palán

PROSTOR

Aleš Palán
foto Jan Šibík a Daniela Matulová
Návrat do divočiny

PROSTOR

Aleš Palán
foto Jan Šibík

Návrat do divočiny

© Aleš Palán, 2019

© PROSTOR, 2019

Fotografie © Jan Šibík a Daniela Matulová, 2019

ISBN 978-80-7260-437-1

Úvodem

Čtvrté místo

Dělal náročnou práci v rušném prostředí, a tak toužil po klidu. Pořídil si polosamotu s nevelkým pozemkem. Protože si to mohl dovolit, začal skupovat okolní pole a lesy. Nechtěl na nich hospodařit, pronajímal je nebo nevyužíval, ale chtěl mít pojistku, aby mu tam nikdo nic nepostavil či nepodnikl. Potřeboval nejen ticho a klid, ale chtěl mít zároveň jistotu, že to tak zůstane. Práci si zařídil tak, aby většinu dní trávil v této idyle, do města zajížděl, jen když opravdu musel. A na nákupy, sem tam na koncert.

Jednoho dne se všechno změnilo. I když vlastnil v okolí spoustu hektarů, kam dohlédl, bylo jeho, nad čáslavským letišťem pravomoc neměl. Padlo rozhodnutí a změnily se

letecké koridory, mému nebohému kamarádovi začaly nad hlavou svištět gripeny. Velmi nízko, přistávaly a vzlétaly, hluk to byl šílený. Když stroje přelétávaly nad jeho stavením, mohli jsme od sebe stát na zápraží na metr a museli jsme řvát, abychom se vůbec uslyšeli.

Jak vidno, tenhle příběh se neodehrál na Šumavě, ale s hrdiny knihy *Raději zešílet v divočině* má tento můj známý přece jen cosi společného. Bytostnou potřebu klidu, snad i samoty, v jeho případě jen občasné. On kvůli ní vydělal spoustu peněz a nainvestoval je do pozemků, mí šumavští přátelé zvolili skrytost a ústraní.

Nežijí v něm romantické životy. Nemám na mysli jen dlouhou a mrazivou šumavskou zimu. Být sám, spoléhat se jen na sebe, nemít po ruce nikoho, s kým si můžu pokecat a rozptýlit se, to ani v létě nemusí být žádný med. Je to způsob života, který je náročný, ale když ho jeden zvládne, může mu přinést mnoho kvalit, dokonce pocit naplněného života. Koukat, jak pomalu zapadá slunce, připravit si dříví na zimu, procházet starými cestami, které zarůstají, to je činnost, která má obsah.

Také někteří šumavští samotáři se obávají „gripenů“, v jejich případě třeba záměru radnice zřídit poblíž jejich obydlí cyklostezku. Ano, to je všechno: cyklostezka. Člověk z města by nad tím mávl rukou, ale pro

samotáře skrytého po desetiletí v lese je to mezidruhová invaze. Prostředky na výkup lesa nemají, doufají tedy, že na trasu pro velocipedisty nezbudou peníze, a pokud snad ano, hodlají přemýšlet, kde najít nové místo, ještě skrytější. Pořád taková jsou.

Nějakých tři sta metrů od horské samoty jednoho mého známého vede Šumavou turistická značka. Ne páteřní červená, snad žlutá, málo frekventovaná trasa, která spojuje nevyhledávané cíle, jiné v okolí ani nejsou. Je tu jen nedotčená příroda, odlehlé partie, které jsou v očích zdejšího samotáře narušovány občasnými kroky turistů.

Značená cesta směřuje k mohutnému dubu, ze stínu pod ním je vidět chalupa. Na první pohled vypadá nevábne, metrové kopřivy, volně pobíhající zvířata, na plaňkovém plotě lebka. Ne sice lidská, ale přece jen. Tohle teritoriální chování je němou stopkou: Nepřibližuj se! Chodci se nepřibližují, ale po trase stejně procházejí. Mému známému to vadí, jen to pomyslení, že by přece jen mohli narušit jeho území. Vyprávěl mi, že jedno jaro to už nevydržel. Vzal tedy barvu a značky v širším okolí zamaloval. Neosvědčilo se to. Turisté bloudili, zdržovali se tu déle, koukali pod stromem do mapy, pár se jich dokonce odhodlalo dojít se zeptat na cestu.

Klub českých turistů značení obnovil, rychle nanesená barva možná opršela,

a kroky návštěvníků tudy vedou pořád. V porovnání s jinými trasami je jich velmi málo. Tím ale mého známého neuchlácholíte, on nežije někde jinde, on je tady. O tohle soužití nestál, nevyhovuje mu.

Skrytý svět šumavských samotářů je drsný, a přitom zranitelný. Změnit by se mohl snad už jen jeho pozorováním. Když jsem chystal knihu *Raději zešílet v divočině*, byl jsem si toho vědom. Někteří samotáři jsou snadno dohledatelní, většina ale ne. U několika je to v podstatě nemožné, do knihy jsem dal jen velmi rámcové vodítko, občas i drobné topografické pastičky. Nechtěl jsem, aby se z šumavských samot stala druhá Žitková. Po bezmála dvou letech od vydání knihy rozhovorů mohu snad říct, že se to podařilo. Jedinečné a fascinující prostředí horských samot, chýší a maringotek se pootevřelo – a zase uzavřelo. Ti, kteří o kontakty nestojí, si svou odloučenost udrželi.

Ozvali se mi mailem manželé, že identifikovali místo, kde přebývá Mirek Sedláček – rekordman v délce pobytu, muž, který mezi jehličnany prožil více než půl století. Dušovali se, že jeho soukromí rozhodně narušit nehodlají, že tam nepůjdou, jen ode mě chtěli potvrdit výsledek svého pátrání. S ulehčením jsem jim mohl oznámit, že bod, který vytyčili, je asi sedm kilometrů daleko od Mirkova domu. Nenašli ho. Občas se mě